

Науковий журнал

№3 (2015)

ISSN 2312-6566

ВІСНИК

ПІВДЕННОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

JOURNAL OF THE SOUTH REGIONAL CENTER
OF NATIONAL ACADEMY OF LEGAL SCIENCES OF UKRAINE

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

ВІСНИК

Південного регіонального центру
Національної академії правових наук України

JOURNAL

of the South Regional Center of National Academy
of Legal Sciences of Ukraine

Науковий журнал

№ 3, 2015

Одеса
2015

УДК 340(477)(082)
ББК 67(4Укр)я43
Б535

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України
(Наказ МОН України № 261 від 06.03.2015 року (Додаток 13).

*Рекомендовано до друку Постановою Бюро Президії
Національної академії правових наук України № 97/2-Б від 23 квітня 2015 року*

Редакційна рада: В.Я. Тацій, д.ю.н., проф., акад. НАН і НАПрН України — голова, О.В. Петришин, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; В.П. Тихий, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; С.М. Прилипко, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; Ю.В. Баулін, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; Ю.П. Битяк, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; В.І. Борисов, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; А.П. Гетьман, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; В.Д. Гончаренко, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; С.В. Ківалов, д.ю.н., проф., акад. НАПрН і НАПН України; Н.С. Кузнецова, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; В.К. Мамутов, д.ю.н., проф., акад. НАН і НАПрН України; В.Т. Нор, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України; Ю.С. Шемшученко, д.ю.н., проф., акад. НАН і НАПрН України.

Редакційна колегія: С.В. Ківалов, д.ю.н., проф., акад. НАПрН і НАПН України — головний редактор, Н.О. Гуторова, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України, О.Ф. Скакун, д.ю.н., проф., акад. НАПрН України, Ю.П. Аленін, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, В.Д. Берназ, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, В.М. Дрьомін, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, А.Ф. Крижановський, д.ю.н., проф. чл.-кор. НАПрН України, Ю.М. Оборотов, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, С.О. Погрібний, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, О.П. Подцерковний, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, Є.Л. Стрельцов, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України (науковий редактор), В.В. Тищенко, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, В.О. Туляков, проф., чл.-кор. НАПрН України, Є.О. Харитонов, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, О.І. Харитонova, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, Г.І. Чанишева, д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України, Х.-Й. Альбрехт, д.ю.н., проф. (ФРН), Р. Ворд, д.ю.н., проф. (США); Юе Лілінг, д.ю.н., проф. (КНР); А.М. Притула, к.ю.н., доц. (відповідальний секретар).

Відповідальний за випуск Є.Л. Стрельцов

Журнал засновано у 2014 році. Виходить щоквартально.
Свідцтво про державну реєстрацію № 20641-10461Р від 15.04.2014 року.

Повне або часткове передрукування матеріалів, виданих у журналі допускається лише з письмового дозволу редакції. При передрукуванні матеріалів посилання на журнал обов'язкове.

Адреса редакції:
Південний регіональний центр НАПрН України,
офіс 8, вул. Піонерська, 7, м. Одеса, Україна, 65009, тел. (048) 232-07-30.

Н.А. Орловська	ЧИ Є В УКРАЇНІ ЮВЕНАЛЬНА ПРОБАЦІЯ?	102
А.М. Притула	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОХОРОНА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ОКУПАЦІЇ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ	110
Г.В. Паламарчук	МІСЦЕ КОНТРАБАНДИ В ТІНЬОВІЙ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВИМІРУ	116
О.В. Сиротюк	ЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАОХОЧЕННЯ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ	121
Кримінальний процес; криміналістика		
І.І. Митрофанов	ПРОБЛЕМИ ПРОПУСКУ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ	129
А.М. Меденцев	ОСОБЛИВОСТІ ОКРЕМИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	138
О.О. Кінер	РОЛЬ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ СЛІДЧОГО У ВСЕБІЧНОМУ, ПОВНОМУ Й НЕУПЕРЕДЖЕНОМУ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	145
Адвокатура		
М. Kolkutina	INTERNATIONAL ADVOCATORY	155
Міжнародне право		
О.О. Нігрієва	МІЖНАРОДНА ПРАВОТВОРЧІСТЬ КРИЗЬ ПРИЗМУ ЮРИДИЧНОГО ПРОЦЕСУ	155
С.К. Бурма	ДРУЖНЄ ВРЕГУЛЮВАННЯ В ПРАКТИЦІ ОРГАНІВ МІЖАМЕРИКАНСЬКОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ	168
Ю.А. Вишневський	СУЧАСНА ПРАКТИКА УКРАЇНИ ЩОДО НАДАННЯ ЗГОДИ НА ОБОВ'ЯЗКОВІСТЬ ДЛЯ НЕЇ МІЖНАРОДНОГО ДОГОВОРУ	176
О.В. Мякота	ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ЛІНІЇ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ МІЖ УКРАЇНОЮ І РЕСПУБЛІКОЮ МОЛДОВА	185
Е.Е. Кузьмін	ЩОДО КРИТЕРІЇВ ВИЗНАЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ТИПОЛОГІЇ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ	195
О.В. Шевченко-Бітенська	СТАНДАРТИ РАДИ ЄВРОПИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ВІД НАСИЛЬСТВА.	202
Нові видання		
В.М. Стратонов	РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ «ПРАВОВА ДОКТРИНА УКРАЇНИ (У 5 ТОМАХ)»	209
	ВАЖЛИВИЙ КРОК У НАПРЯМКУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.	212

УДК 341.3:316.483

Е.Е. КУЗЬМІН,

аспірант кафедри міжнародного права та міжнародних відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЩОДО КРИТЕРІЇВ ВИЗНАЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ТИПОЛОГІЇ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ

Анотація. Еволюції конфліктів, їх поступові ускладнення та трансформації в сучасних умовах призводять до появи нових видів конфліктів, що в свою чергу, ставлять перед дослідниками ряд гострих питань, які потребують детального дослідження. Саме тому, стаття присвячена науковому пошуку чітких, формалізованих критеріїв визначення збройних конфліктів. Проаналізовано значення, вплив та роль критеріїв на кваліфікацію та типологізацію конфліктних ситуацій. В статті робиться спроба постановки проблеми стосовно розмежування внутрішніх конфліктів неміжнародного характеру та інших ситуацій насилля.

Ключові слова: право збройних конфліктів, міжнародне гуманітарне право, збройний конфлікт, збройний конфлікт міжнародного характеру, збройний конфлікт неміжнародного характеру.

Постановка проблеми. Не дивлячись на фундаментальний та загальновідомий принцип мирного співіснування держав, який знаходить своє відображення у багатьох міжнародно-правових актах [9], [1], [4], сучасні реалії, нажаль, свідчать про повернення в практику міжнародних відносин вирішення суперечностей та спорів за допомогою сили або погрозою силою. Нівелювання значення та зневага принципу мирного вирішення спорів є наслідками конфліктних ситуацій, їх заборонними засобами вирішення. У зв'язку з цим, питання визначення, класифікації та типологізації конфліктів, конфліктних, кризових ситуацій та їх всебічне дослідження набувають все більшої актуальності.

Метою є розробка дослідження у напрямку пошуку, встановлення, систематизації та формалізації конкретних

ознак і критеріїв, як інструментів, які відіграють визначну роль при кваліфікації та типологізації конфліктів.

Аналіз останніх досліджень. Проблематика права збройних конфліктів стала предметом наукового пошуку наступних вітчизняних та зарубіжних юристів-міжнародників: Є.В. Перегуди, В.М. Репецького, М.Г. Смірнова, Є.Л. Стрельцова, Петера Валленштеєни, Міндії Вашакмадзе, Робіна Гайса, Ендрю Дж. Карсуелла, Жана-Франсуа Кегіне, Андреаса Паулюса та ін.

Викладення основного матеріалу. Конфлікт як феномен, комплексне, складне, соціально-політичне явище є предметом дослідження багатьох сфер знань, кожна з яких, намагається запропонувати свій зміст та визначення даному поняттю. Так, в соціології під конфліктом розуміють певне протиставлення між індивідуумами та

соціальними групами, які направлені на досягнення певної соціально-значимої мети; в політології — як протиріччя, що виникає в результаті боротьби за владу та її перерозподіл; в конфліктології — як зіткнення протилежних інтересів, позицій суб'єктів взаємодії. В юриспруденції конфлікт найчастіше за все розглядають як різновид соціального конфлікту, в основі якого лежить протилежність поглядів, інтересів, потреб двох або декількох суб'єктів, що призводить до їхнього протистояння.

Виходячи із підходів до визначення конфліктів, поняття конфлікт, навіть в одній із сфер знань, може трактуватися по-різному. Доктрина міжнародного та національного права диференціює конфлікти в залежності від характеру, суті, мети, природи, учасників, масштабів, підстав виникнення, інтенсивності, темпоральних ознак тощо. Це свідчить про наявність певних критеріїв, ознак та способів, які застосовуються для визначення та розмежування поняття. Пропонуємо більш детально розглянути критерії, що є підставами для визначення, кваліфікації, класифікації та типологізації конфліктних ситуацій.

Є.Л. Стрельцов вважає, що під конфліктами слід розуміти екологічні, енергетичні, демографічні, продовольчі, фінансові та інші складнощі [10, с. 133]. На нашу думку, екологічні, енергетичні, демографічні, продовольчі, фінансові та інші складнощі введеному визначенні, з одного боку — є підставами для виникнення конфліктних ситуацій, а з іншого — кваліфікуючими ознаками, що в подальшому обумовлюють видові та типові форми конфліктів.

Безперечно, наявність певних суперечностей, розбіжностей або спорів породжують конфлікт, а підґрунтям

для його виникнення можуть слугувати різноманітні соціальні, соціокультурні, етнічні, політичні, геополітичні, економічні, релігійні та інші протиріччя суб'єктів міжнародного права, а також окремих квазідержавних утворень, певних класів, народностей, соціальних груп тощо.

Еволюції конфліктів, їх поступові ускладнення та трансформації призводять до появи нових видів конфліктів, що в свою чергу, ставлять перед дослідниками ряд гострих питань, які потребують детального дослідження.

На сьогоднішній день, незважаючи на видову різноманітність конфліктів найбільш небезпечними вважаються крайні форми конфліктних ситуацій які в кінцевому вигляді перетворюються на збройні конфлікти. Під збройними конфліктами найчастіше за все розуміють силове протистояння між групами людей, яке відбувається у результаті зіткнення різних інтересів, які не змогли бути улагоджені іншими способами в силу неможливості або небажання [7, с. 88].

В сучасних умовах прослідковується тенденція щодо локалізації конфліктів, характерною ознакою яких, є їх перехід з глобального рівня на регіональний або локальний рівні. У зв'язку з цим, доцільним вважається дослідження правового регулювання конфліктів на зовнішньому (міжнародному) та внутрішньому (внутрішньодержавному) рівнях.

Міжнародний рівень. Згідно до ст. 2 Женевських конвенцій 1949 року, міжнародний збройний конфлікт розглядається як всі випадки оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що можуть виникнути між двома чи більше державами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни та всі випадки часткової або цілковитої окупації держави, навіть якщо

ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив [5].

П. 4 ст. 1. Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року доповнює визначення міжнародного збройного конфлікту збройними конфліктами, в яких народи ведуть боротьбу проти колоніального панування, іноземної окупації та расистських режимів для здійснення свого права на самовизначення [2].

Таким чином, *збройний конфлікт міжнародного характеру*, з точки зору міжнародного права, являє собою оголошену або неоголошену війну, збройний конфлікт, часткову або повну окупацію, навіть без збройного опору, збройними конфліктами, в яких народи ведуть боротьбу проти колоніального панування, іноземної окупації та расистських режимів для здійснення свого права на самовизначення.

Міжнародне гуманітарне право поряд із міжнародним збройним конфліктом розглядає поняття збройного конфлікту неміжнародного характеру.

Згідно до ч. 1 ст. 1 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 року визначає збройний конфлікт неміжнародного характеру як всі збройні конфлікти, які не є міжнародними збройними конфліктами, і які відбуваються на території будь-якої держави між її збройними силами або іншими організованими збройними групами, які, перебуваючи під відповідальним командуванням, контролюють частину її території, що дає їм змогу здійснювати безперервні й погоджені військові дії. Разом з цим, ч. 2 ст. 1 Протоколу II зазначає, що

порушення внутрішнього порядку та виникнення обстановки внутрішньої напруженості, таких як безпорядки, окремі й спорадичні акти насильства та інші акти аналогічного характеру не є збройними конфліктами [3].

Тобто міжнародне гуманітарне право визначає *збройний конфлікт неміжнародного характеру* як всі збройні конфлікти які не є міжнародними збройними конфліктами, і які відбуваються на території будь-якої держави між її збройними силами або іншими організованими збройними групами, які, перебуваючи під відповідальним командуванням, контролюють частину її території, що дає їм змогу здійснювати безперервні й погоджені військові дії. Проте, відзначає що порушення внутрішнього порядку та виникнення обстановки внутрішньої напруженості, безпорядки, окремі й спорадичні акти насильства та інші акти аналогічного характеру не є збройними конфліктами.

Таким чином, міжнародне гуманітарне право, виходячи із визначень, закріплених в чинних міжнародних нормативно-правових актах, оперує наступними критеріями щодо розмежування конфліктних ситуацій. По відношенню до міжнародних збройних конфліктів — це: 1) юридична дія або бездіяльність, що знаменувала початок конфлікту; 2) суб'єктний склад (конкретні учасники, їх кількість); 3) наявність або відсутність збройного спротиву; 4) мета конфліктуючих сторін. Що ж стосується збройних конфліктів неміжнародного характеру, то міжнародне гуманітарне право висуває наступні критерії: 1) масштаб конфлікту; 2) суб'єктний склад (конкретні учасники, їх кількість, особливості в організації); 3) можливість вести бойові дії; 4) контроль певної території.

Національний рівень. Досліджуючи питання права війни на національному рівні традиційно говорять про імплементацію або гармонізацію норм міжнародного гуманітарного права в національні законодавства, їх застосування національними судами. Проте, з огляду на предмет дослідження пропонуємо проаналізувати: 1) конкретні випадки порушення громадського порядку (виникнення обстановки внутрішньої напруженості, безпорядки, окремі й спорадичні акти насильства та інші акти аналогічного характеру); 2) склади злочинів, які можуть слугувати передумовами для виникнення збройних конфліктів (на прикладах конкретних складів злочинів чинного Кримінального кодексу України).

За загальним правилом, в кожній країні, охорона правопорядку покладається на міліцію, громадську поліцію, напіввійськові формування, що мають спеціальну організацію, підготовку, навички та забезпечені спеціальним інвентарем тощо. Що ж стосується збройних сил — то їх основне завдання вбачається в обороні територіальної цілісності, незалежності, та захисту державних кордонів від зовнішньої загрози.

В сучасних умовах еволюції конфліктних ситуацій, появою нових видів збройних протистоянь, вважається за необхідне, пошук та синтез нових, більш чітких критеріїв щодо встановлення наявності або відсутності конфлікту, а також його виду. Не дивлячись на функціональне розмежування, сьогодні, для врегулювання конфліктів навіть з більш низьким рівнем інтенсивності, влада може задіяти збройні сили. Такими прикладами можуть слугувати ситуації внутрішньої напруженості, безпорядки, окремі й спорадичні акти насильства та інші акти аналогічного характеру.

Варто зазначити, що жодний міжнародний нормативно-правовий акт не містить визначення таких актів. На практиці заворушення, як правило, являють собою акти порушення громадського порядку, супроводжувані актами насильства. Не завжди буває ясно, коли окремі інциденти, такі як збори, мітинги, демонстрації, масові виступи, окремі акти насильства, набувають більш-менш систематичного характеру, при якому вони визначаються як заворушення або напруженість. Однак очевидно, що такий систематичний характер ставить серйозні проблеми перед владою в плані підтримки громадської безпеки та правопорядку. Заворушення і напруженість можуть, зрештою, привести до ситуацій, що загрожують безпеці держави і змушують уряд оголосити надзвичайний стан [8]. Отже, ще одним критерієм для розмежування конфліктних ситуацій може виступати системність.

З огляду на велику наявність оціночних понять у вищезазначених визначеннях виникають цілком логічні питання: що таке більш-менш систематичний характер та з якого моменту такий характер обліковується; де проводиться межа між ситуаціями внутрішньої напруги, безпорядками, заворушеннями та внутрішнім збройним конфліктом?

Поряд із питаннями розмежування ситуацій насилля виникає питання визначення моменту початку внутрішнього конфлікту. Актуальність та складність цього питання підкреслює Ендрю Дж. Карсуелл — регіональний делегат МКЧХ по роботі зі збройними силами та силами безпеки в ПАР, який вважає, що хоча й система правових норм, що застосовуються під час міжнародних збройних конфліктів, відносно проста, неміжнародні збройні

конфлікти і ситуації, які не досягають рівня збройного конфлікту, вимагають дуже тонкого розуміння декількох джерел права. На практиці це означає, що переважна більшість дій, виконуваних сьогодні збройними силами, регулюються туманним поєднанням міжнародного права і внутрішньодержавного законодавства, яке нелегко перевести в чіткі і тверді бойові накази і правила застосування сили. Однак ці складності бліднуть порівняно з завданням, що полягає в тому, щоб визначити власне момент початку неміжнародного збройного конфлікту [11].

Аналізуючи підстави виникнення конфліктних ситуацій (ситуацій насилля та збройних конфліктів) слід звернутися до аналізу норм чинного Кримінального кодексу України [6]. Так, на нашу думку, доцільно звернути особливу увагу на склади злочинів, які передбачені в таких розділах:

— Розділ I. Злочини проти основ національної безпеки України;

— Розділ IX. Злочини проти громадської безпеки;

— Розділ XII. Злочини проти громадського порядку та моральності;

— Розділ XIV. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації;

— Розділ XV. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян;

— Розділ XIX. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини);

— Розділ XX. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Кожен злочин, який передбачений вищевказаними розділами особливої частини Кримінального кодексу України, може слугувати підставою для виникнення конфліктної ситуації, слугувати її початковим етапом.

Варто зазначити, що межа, яка відокремлює безлади і напруженість від збройного конфлікту, є розмитою, і класифікувати ситуацію можна лише аналізуючи кожен конкретний випадок, з використанням всіх вищезазначених критеріїв, специфіки, та ознак.

Висновки. Таким чином, норми міжнародного гуманітарного права та норми національного права, які регулюють питання застосування сили у випадках пов'язаних із захистом національної безпеки та громадського порядку потребують подальшого вдосконалення та уточнення, адже в сучасних умовах, виникають певні труднощі стосовно кваліфікації тих чи інших діянь, що значно впливають на наслідки конфліктів. З огляду на це, доцільним вважається продовження дослідження у напрямку формалізації конкретних ознак, критеріїв та підстав для розмежування конфліктів та інших конфліктних ситуацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН від 24.10.1970 [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_569

2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I),

від 8 червня 1977 року / ООН; Протокол, Міжнародний документ, Правила. — Зібрання чинних міжнародних договорів України. — 1990. — №1.

3. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 року [Електронний ресурс] / ООН; Протокол, Міжнародний документ. — Режим доступу до ресурсу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_200

4. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі ООН від 01.08.1975 [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_055

5. Конвенція про захист цивільного населення під час війни / ООН; Конвенція, Проект, Угода. — Офіційний вісник України. — 2013. — № 27.

6. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] / Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 25-26. — ст. 131. — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/print1390037967860322>

7. Перегуда Є.В. Політологія: навчальний посібник / Є.В. Перегуда, В.Ф. Панібудьласка, В.Л. Семко, Н.І. Рижко, С.Д. Місержи, В.Л. Стеценко, В.Л. Згурська, В.П. Третяк. — К.: КНУБА, 2011. — 216 с.

8. Применение силы в ситуации насилия [Електронний ресурс] / Брошюра Международного Комитета Красного Креста. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.icrc.org/rus/resources/documents/publication/publication-violence-021208.htm>

9. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду ООН від 26.06.1945 [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_010

10. Стрельцов Є.Л. До питання про сутність та види міжнародних конфліктів / Євген Львович Стрельцов // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»: Зб. наук. пр. — К. : НАУ, 2014. — № 4 (33) — С. 133-137.

11. Эндрю Дж. Карсуэлл Классификация конфликта: дилемма, стоящая перед военнослужащим [Електронний ресурс] / Международный журнал Красного Креста. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.icrc.org/rus/resources/documents/article/review/review-873-p143.htm>

Кузьмин Э.Э.

Касательно критериев определения вооруженных конфликтов: их значение для квалификации и типологии конфликтных ситуаций.

Аннотация. Эволюции конфликтов, их постепенные осложнения и трансформации в современных условиях приводят к появлению новых видов конфликтов, что в свою очередь, ставит перед исследователями ряд острых вопросов, требующих детального исследования. Именно поэтому, статья посвящена научному поиску четких, формализованных критериев определения вооруженных конфликтов. Проанализировано значение, влияние и роль критериев в квалификации и типологизации конфликтных ситуаций. В статье делается попытка постановки проблемы относительно разграничения внутренних конфликтов немеждународного характера и других ситуаций насилия.

Ключевые слова: право вооруженных конфликтов, международное гуманитарное право, вооруженный конфликт, вооруженный конфликт международного характера, вооруженный конфликт немеждународного характера.

Kuzmin E.E.

To the criteria of the definition of armed conflicts: their meaning in the qualification and typology of conflict situations.

Summary. Despite the fundamental and well-known principle of peaceful coexistence of states, which is reflected in many international legal acts, current realities, unfortunately, indicate a return to resolution of contradictions and disputes by the means of force or use of force to the practice of international relations.

Evolutions of the conflicts, their complications and transformations in modern conditions lead to the emergence of new types of conflicts, which poses a number of researchers' sensitive issues that required to be precisely researched.

That is why, the scientific research of clear, formal criteria of the determination of armed conflicts are extremely important nowadays. The meaning of criteria, their impact and role in the qualification and typology of conflicts are the key issues, which have to be considered in the very beginning of every conflict. These notions have a significant influence in the process of the minimization of destructive consequences of conflicts.

The author has made an attempt to establish the problem regarding the differentiation of internal conflicts of non-international character and other situations of violence.

Keywords: law of armed conflict, international humanitarian law, armed conflict, armed conflict of international character, armed conflict of non-international character.

B535 **Вісник** Південного регіонального центру Національної академії правових наук України.
— 2015. — № 3. — 218 с.
Укр., рос. та анг. мовами.
ISSN 2312-6566.

УДК 340(477)(082)
ББК 67(4Укр)я43

Наукове видання

ВІСНИК

**Південного регіонального центру
Національної академії правових наук України**

JOURNAL

**of the South Regional Center of National Academy
of Legal Sciences of Ukraine**

*Українською, російською
та англійською мовами*

Науковий журнал

№ 3, 2015

Відповідальний за випуск Є.Л. Стрельцов

Підписано до друку 28.05.2015.
Формат 70 × 100/16. Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура «Літературна».
Ум.-друк. арк. 17,71. Тираж 300 прим. Зам. № 1505-17. Ціна договірна.

Віддруковано у видавництві «Фенікс»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1044 від 17.09.2002;
65009, м. Одеса, вул. Зоопаркова, 25. тел. +380(48) 7777-591
<http://law-books.od.ua/>